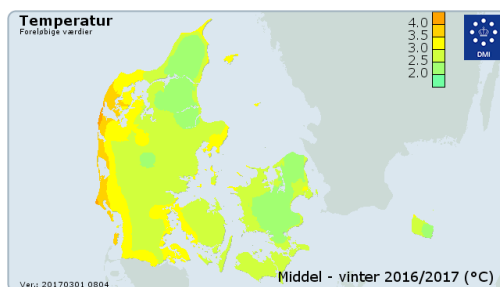

Busk&StenfrugtNYT

Nr. 2 // 28. marts 2017

Efter en mild vinter beskrevet som varmere, et landsdækkende temperaturgennemsnit på 2,8°C, tørrere og med lidt flere solskinstimer i forhold til gennemsnittet, er foråret nu ved at være over os. Det er nu aktuelt at holde øje med udviklingen, få styr på ukrudtet, klargjort sprøjteudstyret og indkøbt gødning, sprøjtemidler og varslingsværktøjer til sæsonen.

INDHOLD

Regler og lovstof
Tilskudsmuligheder & omlægnings-
tjek til økologisk produktion
ERFA grupper 2017
Aktuelt i plantagen
Ukrudt
Gødsning
Frostmålerlarver
Knopgalmider i solbær
Skivesvamp og meldug i Ribes
Punggalmider i blomster

Regler og lovstof

Gødningsregnskab og sprøjtejournalindberetning

31. marts er frist for indberetning af gødningsregnskab og sprøjtejournal. Dette gælder for alle avlere også økologer.

MAB

MAB er en forkortelse for "Miljøstyrelsens autorisationssystem for brug af bekæmpelsesmidler". Der indføres over fire år frem til 1. juli 2020 krav om autorisation for at kunne bruge, købe og sælge sprøjtemidler til professionel brug. Det var fra 1. oktober 2016 muligt at registrere sig i Miljøstyrelsens autorisationssystem MAB. Det skal man gøre, hvis man har et sprøjtecertifikat, sprøjtebevis, gasningsuddannelse eller et forhandler certifikat.

Har man et gyldigt sprøjtecertifikat/sprøjtebevis og et opdateringskursus, der er mindre end 4 år gammelt, skal man enten autorisere sig i MAB, eller underskrive og opbevare en tro-og-love-erklæring om, at man har den nødvendige uddannelse.

Det er meget vigtigt at være opmærksom på, at hvis man har **gasningsbevis til muldvarper, mosegrise m.m. så er fristen for autorisation 17. april i år!**

Via linket <http://mst.dk/virksomhed-myndighed/bekaempelsesmidler/sproejtemidler/bruger/uddannelse-og-autorisation/brugere-af-professionelle-sproejtemidler/> kan man komme videre til autorisationssystem for bekæmpelsesmidler. Klik på den grønne boks med teksten:

Gå til autorisationssystem for bekæmpelsesmidler

Ny CLP-mærkning af bekæmpelsesmidler hos gartnere efter 1. juni 2017

Som følge af indfasningen af den nye CLP-forordning om fare-mærkning gælder, at ikke-CLP-mærkede produkter ikke må sælges efter 1. juni 2017! CLP mærkning er nye røde piktogrammer, som sidder på bekæmpelsesmidler. De nye røde erstatter de gamle orange (se nedenfor). Reglerne om piktogrammer gælder for alle kemikalier ikke kun bekæmpelsesmidler /pesticider.

Arbejdstilsynet (AT) har dog tilkendegivet, at der de første 6 måneder, altså indtil 1. december 2017 vil være en "vejledningsperiode", hvor der ikke gives påbud og bøder ved kontrolbesøg, men

ydes vejledning til brugerne.

Denne ordning bør dog forlænges mindst 1 år, hvilket vil give en bedre chance for, at slutbrugerne kan få afviklet lagre af ikke-CLP-mærkede midler. Alternativet er, at brugerne skal kassere produkter med gamle piktogrammer. Forhandlere kan sælge ud af produkter frem til 1. juni 2017 med de gamle orange piktogrammer. Som bruger bør man vogte sig for tilbud af produkter med gamle piktogrammer, hvis ikke kan nå at bruge disse inden overgangsperiodens udløb. 1. december 2017.

Tilskudsmuligheder

Tilskud til udvikling af nye fødevarer

Der kan søges tilskud gennem Future Food Innovation til forarbejdning og udvikling af nye fødevarer. Tilskud gives til virksomheder med fødevareforarbejdning og ikke til primærproducenten, der dyrker grønsagerne eller frugten.

Tilskud kræver således, at gartneriet har egen fødevareforarbejdning eller har samarbejde med en forarbejdningsskuds virksomhed. Ansøgninger vurderes løbende og projektperioden er fra 1. januar 2016 til 31. december 2018.

Mona H. Christensen, GartneriRådgivningen A/S, hjælper gerne med mere information eller eventuel ansøgning. Mail mhc@seges.dk eller telefon 87 40 54 78.

Future Food Innovation hjælper også med spørgsmål til ordningerne og med at finde samarbejdspartnere. Se mere på www.futurefoodinnovation.dk.

Gratis omlægningstjek til økologisk produktion.

Går du i tanker om evt. at omlægge til økologisk produktion er der mulighed for at få udført omlægningstjek. I samarbejde med Økologisk Landsforening er det muligt for GartneriRådgivningen at give op til 2 timers rådgivning og der skrives referat.

Der kan spørges både til dyrkning, omlægning, tilskud og andet. Henvendelse til Hanne Lindhard Pedersen.

ERFA grupper i 2017 - buskfrugt, blåbær og blommer

Der er planlagt tre landsdækkende ERFA grupper for henholdsvis blåbær, blommer og økologisk buskfrugt i 2017. Blåbær og blomme ERFA grupperne henvender sig både til konventionelle og økologiske avlere. For økologisk buskfrugt er der planlagt tre møder om aktuelle emner indenfor ribs, solbær, stikkelsbær, blåbær, hyben, aronia og havtorn. Hanne Lindhard Pedersen kan kontaktes for yderligere oplysninger på hlp@seges.dk eller tlf. 23 82 63 47. ERFA gruppen for blåbær er planlagt til tre møder i april, juni og september og for blommer er der planlagt fire møder. For begge grupper gælder, at der stadig er brug for tilmeldinger for, at gruppen vil blive oprettet. Kontakt Helle Mathiasen hvis du er interesseret eller har spørgsmål på hmat@seges.dk eller tlf. 40 14 40 95.

Varslingsværktøjer og håndbøger

Sms tjeneste for varsling af kirsebærfluerne

GartneriRådgivningen tilbyder igen i år en varslingstjeneste for den europæiske og amerikanske kirsebærflue i henholdsvis sød- og surkirsebær. Varslingen er baseret på GartneriRådgivningens overvågning på to lokaliteter, en på Fyn og en på Sjælland samt indberetninger fra avleres overvågning. Fangsterne bliver meldt ud via sms. Varslingstjenesten koster 400 kr. og tilmelding kan ske til Solveig Sjørring på tlf. 87 40 66 00 eller mail sls@seges.dk

Nye		Gamle
	Irriterer ved kontakt med hud og øjne. Kan give allergi ved hudkontakt	 Xi Lokalt irriterende Xn-Sundhedsskadelig
	Livsfarlige eller giftige at indtage, få på huden eller indånde	 To-Højest giftig T-Giftig
	Kræftfremkaldende. Mutagene. Skader forplantningsevne Kan give allergi ved indånding Specifik organskade	 T-Giftig Xn-Sundhedsskadelig
	Ætser huden Giver alvorlige øjenskader Ætser metaller	 C-Ætserende Xi-Lokalt irriterende
	Brandfarlige	 F+Højest brandfarlig F-Middel brandfarlig
	Under tryk, fx gasflasker	
	Produkter som er skadelige for miljøet	 N-Højst farlig

Varslingsværktøjer i busk- og stenfrugt

Det er tid til at bestille varslingsværktøjer til sæsonen 2017.

I blomster drejer det sig om hvide limplader til overvågning af blommebladhvepsen samt feromonfælder, limbunde og kapsler til overvågning af blommevikleren.

I sur- og sødkirsebær drejer det sig om gule limplader til overvågning af den europæiske og amerikanske kirsebærflue og eventuelt feromonfælder, limbunde og kapsler til overvågning af viklerlarver i sødkirsebær. Disse kan bestilles på <http://www.gartnershop.dk>

Overvågning af pletvingefrugtfluen kan blive aktuel i alle bærkulturer, da den er et skadedyr i mange bærkulturer. I projektet "Beredskab for den pletvingede frugtflue" følger GartneriRådgivningen pletvingefrugtfluens aktivitet hele året. Den sidste fældefangst fandt sted 10. januar 2017, og siden har der ingen fluer været i fælderne. Fældefangster i foråret 2017 vil løbende blive meldt ud i nyhedsbrevet og kan bruges som basis for beslutning om overvågning i egen plantage. Læs om varsling af pletvingefrugtfluen i Håndbogen for frugt og bæravlere 2017 side 83 eller kontakt Helle Mathiasen på hmat@seges.dk for yderligere information.

SMS tjeneste i solbær, ribs og stikkelsbær

Som tidligere udbyder vi en sms tjeneste med udmelding af her og nu eller aktuelle nyheder eller emner, som ikke kan vente på at næste nyhedsbrev går i trykken. Det vil typisk handle om varsling af skadevoldere som eksempelvis bladhvepse, hvor indsatsen skal sættes i værks hurtigst muligt. Tilmelding er for et år af gangen og prisen er 400 kr. Tilmelding til Solveig Sjørring på sls@seges.dk eller tlf. 87 40 66 00.

Vejledning i planteværn 2017

Håndbogen vejledning i planteværn 2017 er udkommet og kan bestilles her (linkes til http://netbutikken.seges.dk/pl/Planteavl-Plantev%C3%A6rn_35.aspx). Prisen er 349 kr. inkl. moms plus forsendelse. Ved tegning af abonnement på håndbogen (ved henvendelse til SEGES Forlag: forlag@seges.dk) er prisen 299 kr. inkl. moms plus forsendelse.

Håndbogen giver et overblik over mulighederne for kemisk og mikrobiologisk bekæmpelse af ukrudt, sygdomme og skadedyr samt vækstregulering i al slags planteproduktion. Håndbogen giver dels vejledning om praktisk bekæmpelse af ukrudt, sygdomme og skadedyr, dels en beskrivelse af de enkelte midler, som bruges til formålet.

Alle midler til plantebeskyttelse, der er godkendt og markedsført til erhvervsmæssig brug i Danmark, er medtaget.

Aktuelt i plantagen

Ukrudt

I nyplantninger uden høst i år kan ukrudt bekæmpes med jordmidler som Boxer eller midler indeholdende Diflufenican. Sidstnævnte har en bredere virkning men kan give hvidfarvninger på blade. Alternativt kan der benyttes ½ dosering og ligeledes køres med ½ dosering MaisTer, som også har virkning på allerede fremspiret ukrudt.

I arealer med høst i år kan der behandles med MaisTer inden knopbrydning, hvilket kan være snart for tidlige sorter/kulturer. Dosering er maks. 150 g/ha (fordelt over en til to gange) og afhænger af ukrudtstryk. Der tilsættes 0,67 L MaisOil per 50 g MaisTer for at sikre en optimal optagelse og effekt. MaisTer er godkendt til brug med afskærmet sprøjtning i **aronia, hyben, blåbær, ribs, solbær, stikkelsbær, kirsebær og blomster**.

Grøn spids i solbær (Ben Lomond), sødkirsebær og Cornus mas i blomst 22. marts

Er der behov for ukrudtsbekæmpelse efter knopbrydning, kan der anvendes Glyphosat som afskærmet sprøjtning.

I økologiske plantager skal mekanisk ukrudtsbekæmpelse i gang hvis eller ligeså snart, det er til at køre i marken.

Solbær efter mekanisk ukrudtsbekæmpelse 22. marts

Gødskning

Det er tid for forårstildelingen af gødning. Hvis ikke der findes jordbundsanalyser, kan gødskningen planlægges ud fra sidste års vækst og høst sammenstillet med tilført mængde gødning.

Frostmålerlarver

Angreb af frostmålerlarver er svære at få øje på, så vær opmærksom på områder, hvor der var angreb (blomsterknopper, der var ædt) i 2016. Tidlig bekæmpelse, når larver er små, er mest effektiv, og det vil sige behandling så tidligt som muligt efter knopbrydning. Behandling kan ske med 0,4 l karate/ha. Larverne er nemmere at se i maj, og observationer på dette tidspunkt kan bruges til at notere områder, der kræver opmærksomhed og behandling næste sæson.

I økologisk produktion af blommer og kirsebær kan der behandles med Turex ligeså snart temperaturen kommer over 12-15 grader. Temperaturer under 12-15 °C vil nedsætte larvernes aktivitet og dermed effekten af Turex WG. Solens lys nedbryder produktet og regn indenfor en del timer efter udsprøjtning afvasker det, så udbringning i overskyet vejr uden udsigt til regn er optimalt. I buskfrugt er der pt. ingen godkendte midler indenfor økologi, men der ventes i øjeblikket svar på ansøgning for brug af Turex mod sommerfuglelarver. Det vil blive meldt ud så snart udfaldet af ansøgningen ligger klar.

Knopgalmider i Ribes

Hvis ikke allerede gjort er det nu, alle arealer skal tjekkes for knopgalmider. De angrebne knopper skiller sig ud ved at være runde og bør være nemme at se nu.

Skivesvamp og meldug i Ribes

Der er den 21. marts registreret den første udslyngning af ascosporer af skivesvamp og der er nu fremadrettet risiko for angreb/infektion ved kombinationen lunt vejr og regn. Behandling kan ske med Dithane NT efter løvspring (fra vækststadium BBCH 13) eller Candit. Husk Dithane ikke er godkendt i stikelsbær og ikke er tilladt at anvende eller opbevare fra 7. juni 2017.

Alternativt og i økologisk produktion kan der behandles forebyggende med svovl. En forebyggende behandling med Kumulus S 4 kg./ha mod skivesvamp vil også have effekt på knopgalmider. Bemærk at behandling med svovl kan give svidninger i fugtigt og solrigt vejr og Ben Connon er særlig følsom og tåler ikke svovl.

Candit er godkendt til brug mod meldug og kumulus S og vil også virke mod meldug, som særligt optræder i modtagelige sorter af stikkelsbær, ribs (Xenia, Rovada) solbær (Ben Lomond). En tidlig bekæmpelse rettet mod overvintrende sporer i knopskæl mm. lige inden knopbrydning kan være aktuel i områder, hvor der har været problemer i 2016.

Punggalmider i blommer

Der bør særligt holdes øje med punggalmider og planlægges bekæmpelse i plantager, hvor der tidligere har været angreb. De voksne og overvintrende miders aktivitet starter omkring løvspring og de første synlige tegn på angreb er gallerne på de nye blade. Kumulus S har en godkendelse til mindre anvendelse mod punggalmider og brugsanvisning skal printes ud og opbevares i kemirummet. Den kan findes her <http://www.gartneriraadgivningen.dk/upl/website/kumulus-s1/GP13FinalKumulus-Skirsebaerblommer.pdf>

Helle Mathiasen
Tlf: 40 14 40 95
hmat@seges.dk

Hanne Lindhard Pedersen
Tlf: 87 40 66 06 / Mobil: 23 82 63 47
hlp@seges.dk

Lene Baarts
Tlf: 40 45 99 98
lba@seges.dk